

Nyt fra Kvægdyrlægerne Midt ApS

Coli-køer – ring i tide!

Vi går de varme måneder i møde, og dermed også "storhedstiden" for coli yverbetændelser. Nogle af jer døjer med disse året rundt, men hos langt de fleste sker der en stigning med højere temperatur udenfor.

Det bedste, du kan gøre for koen, er at **handle i tide!** Det vil sige: Ring og få en dyrlæge ud og kigge på koen. Hvis vi mistænker en coli-yverbetændelse vil proceduren som oftest være: Støttebehandling (kalk i blodet, hyperton saltvand og stærkt smertestillende) og en "almindelig yverbetændelses behandling", som består af Mamyzin og Carepen. Grunden til sidstnævnte er i tilfælde af, at colien i virkeligheden er en *uberis*, *dysgalactia* eller lignende, som skal behandles med antibiotika.

Dyrlægen udtager en mælkeprøve, og når svaret foreligger på denne, finder vi sammen ud af, om antibiotika behandlingen skal stoppe, da det er en coli, og hun derfor muligvis skal have mere støttebehandling, eller om hun skal fortsætte, grundet det er en bakterie, der skal bekæmpes med antibiotika.

"Coli's veje er uransagelige". Vi oplever at en stor del af køerne kommer sig rigtig pænt, så længe de får støttebehandling *med det samme* de opdages.

Varmestress

Mange af os nyder solen og sommeren, men allerede ved 20 grader og høj luftfugtighed får højtydende køer og goldkøer kort før kælvning problemer med varmistress. Vi anbefaler at I går ind på landbrugsinfo.dk og læser om varmistress, hvordan det påvirker reproduktionen, mælkeydelsen og specielt om hvordan I kan hjælpe koen via fodring, ventilation og overbrusning.

Landmandsweb

Får du tjekket din Landmandsweb? Langt de fleste af vores mælkeproducenter og slagtekalveproducenter er begyndt, eller har i lang tid, godkendt recepter, læst rapporter, set anvisningsskemaer m.m. over landmandsweb. Dette letter vores arbejde betydeligt, og betyder samtidig at vi ikke skal have fat i jer, hver gang vi skal have en underskrift på et stykke papir.

Ydermere så ligger alle papirer altid tilgængelige online – og dette giver altså ro i maven når kontrollanten kommer!

Økodyr til slagt, tjek sedlerne og listen i DMS

Vi har desværre gentagne gange oplevet landmænd der har fået påtale fra slagterierne, fordi tilbageholdelsesfristen ikke har været overholdt. Dette har primært været et problem hos økologerne, der som bekendt har dobbelt tilbageholdelsesfrist ved behandling.

Derfor:

- Stol ikke udelukkende på oplysningerne i DMS!
- Tjek med tilbageholdelsessedlen fra dyrlægen

Klip halerne!

Rigtig mange af jer klipper allerede halerne, og med god grund! Hvis I døjer med beskidte yvere og bagben, så kan problemet afhjælpes betydeligt! Specielt nu når vi går ind i fluesæsonen, ønsker vi ikke en ko med et beskidt yver som fluerne bliver tiltrukket af.

Vær ude i god tid!

Om præcis to år (1/7-2022) træder en ny række af lovkrav igennem under **Lov af Hold om Malkekvæg**. Dette er blandt andet krav om kobørster og maks. 6 køer pr drikkekop.

Så er du ved at overveje "nyindretning" af din stald, eller skal du til at lægge et budget, så tjek op på de præcise krav, så du ikke skal lave dobbeltarbejde om 2 år.

Sammen knækker vi kurven for ko-dødelighed

Landbrug & Fødevarer Kvæg har en målsætning om, at ko-dødeligheden skal sænkes til 3,5 procent inden udgangen af 2020.

Derfor skal der sættes fokus på køernes dødelighed, idet den gennemsnitlige ko-dødelighed ligger på 5,4 procent for de seneste 12 måneder, og udviklingen i ko-dødelighed på landsplan over de seneste 3 år er gået den forkerte vej.

Det er vi, både dyrlæger og landmænd, langt fra stolte af, men selvfølgelig kan vi knække kurven sammen. Det kræver, at vi sætter fokus herpå og får analyseret årsagen/årsagerne hertil grundigt.

Registrer dødsårsagen i DMS

I DMS kan man registrere afgangsårsagen. Det er vigtigt at gøre dette hele tiden og være så specifik som muligt omkring dødsårsagen. En død ko er én død ko for meget.

Ved du ikke, hvorfor koen er død, så få den obduceret. Det kan ofte være nøglen til at undgå fremtidige dødsfald og vejen frem for at få lagt den rigtige handlingsplan.

Hvorfor døde koen?

Obduktion af døde køer kræver en stor indsats af både dyrlæge og landmand, men det er tiden og pengene værd.

Du kan optimere og lette arbejdet for dyrlægen og få det største udbytte ved obduktionen ved at

1. Koen er flyttet væk fra de øvrige dyr
2. Der er reb og maskinel til rådighed, således at koen kan løftes op
3. Dyrlægen har adgang til rigelig vand

Husk, at koen skal syes sammen inden den kan afhentes af DAKA

Lær dine medarbejdere at spotte den syge ko:

1. Hvis en ko bliver liggende, når andre kører rejser sig.
2. Hvis koen er uren i næseborene.
3. Hvis koen skærer tænder
4. Hvis den står eller går med krum ryg
5. Hvis den ikke er udfyldt i vommen (kik lige bag ved ribbene på venstre side af koen)
6. Hvis den pludselig ikke giver mælk.
7. Hvis temperaturen afviger fra koens normaltemperatur mellem 38.5 og 39.0

En ko med en eller flere af ovennævnte tegn bør straks lukkes i sygeboks. I sygeboksen skal der tages stilling til det videre forløb med koen. Skal hun behandles med medicin, skal hun tilses af dyrlægen, skal hun blot aflastes i blød boks eller skal hun i klovboksen? Hav en klar aftale med dine medarbejdere om, hvem der tager beslutning om det videre forløb med koen. Desto hurtigere reaktion, desto større er chancen for helbredelse.

Vil du arbejde mere med at uddanne dine medarbejdere i at spotte den syge ko, kan du finde inspiration i en aktuel artikel fra Dyrlæger & Ko - "Lær dine ansatte at spotte tidlige sygdomstegn" - bragt i Kvæg maj 2020. Artiklen er på Facebook [facebook.com/dyrlaegerogko](https://www.facebook.com/dyrlaegerogko) og på vores hjemmeside www.dyrlaegerogko.dk

Sygeboksen er den syge koes bedste ven!

Her er der plads og forhold som gør, at den har de bedste chancer for at komme sig – og du har de bedste vilkår for løbende at observere den syge ko. Er der den mindste tvivl om korrekt behandling, så kontakt din Dyrlæger & Ko dyrlæge.

Hvad koster en død ko?

En løsning på et kodødelighedsproblem giver et stort afkast både her og nu, men især på langt sigt. Simherd er et glimrende værktøj til at illustrere, hvor mange penge der ligger i at få løst et evt. dødelighedsproblem. Din Dyrlæger & Ko dyrlæge kan hjælpe dig med at beregne dette for din besætning på baggrund af den handlingsplan, som I har lavet sammen.